

Mere sikre avlsværdital for genotypede køer

Af Anders Fogh og Gert Pedersen Aamand, VFL, Kvæg

Ved avlsværdiudvurderingen i august 2012 skete der en række ændringer. Den vigtigste ændring er, at sikkerheden blev forøget på avlsværdital for genotypede køer ved at sammenveje registreringer med information fra genomiske test.

Højere sikkerhed for egenskaber hvor egne registreringer indgår

Ved beregning af avlsværdital indgår forskellige typer information. Informationskilderne sammenvjes så avlsværditallet får den størst mulige sikkerhed. Både kvier, køer og unge/afprøvede inseminerings-tyre har information fra afstamning. Køer har information om egen ydelse, kåring og registreringer af mastitisbehandlinger. Endelig har afprøvede tyre information fra registreringer af en lang række egenskaber hos døtrene.

Siden 2011 har information fra genomiske test også kunnet indgå i avlsværditalle på lige fod med andre informationskilder. Det vil sige, at resultater fra genomiske tests eksempelvis kan sidestilles med registrering af ydelse, kåring mm. Det har været tilfældet for kvier og unge tyre siden 2011, mens det ikke har været gældende for alle avlsværdital for køer og afprøvede tyre.

Fra august 2012 bliver alle tilgæn-

gelige informationskilder dog sammenvejet for alle egenskaber hos køer. Det betyder, at genomisk information også indgår i avlsværditalle for ydelse, eksteriør, malketid, temperament og yversundhed for genomisk testede køer. Disse avlsværdital var tidligere kun baseret på koens egne registreringer. Dette betyder, at sikkerheden på disse avlsværdital stiger væsentligt for køer med en genomisk test. For alle andre egenskaber er avlsværditalle, som tidligere, baseret på genomisk information og afstamning for køer med en genomisk test.

For køer som ikke er genomisk testede vil avlsværditalle, som tidligere, være beregnet på baggrund af afstammingsinformation, samt egne registreringer for ydelse, eksteriør, malketid, temperament og yversundhed.

Årsagen til at vi ikke tidligere har offentliggjort avlsværdital for køer som både indeholder registreringer og genomiske test er, at det er en ny beregningsteknik, som stadig er under udvikling.

Nogen rerangering af køer med genomisk test

Inddragelse af genomisk information for ydelse, eksteriør, malketid, temperament og yversundhed i avlsværditalle sammen med registreringer kan medføre en æn-

dring i avlsværditalle. Eksempelvis vil avlsværditalle for køer som har høj ydelse eller god kåring i forhold til besætningens gennemsnit falde, hvis den genomiske test ikke har vist tilsvarende overlegenhed.

Sammenligning af avlsværdital for ydelse, eksteriør, malketid, temperament og yversundhed fra avlsværdiudvurderingerne fra maj og august viser, at de fleste genotypede køer ændrer sig mindre end 3 indeksheder, mens enkelte ændrer sig mere end 10 indeksheder. Der vil derfor være nogen rerangering blandt genotypede køer.

Genomiske avlsværdital for klovsundhed for første gang

Fra august 2012 beregnes der genomiske avlsværdital for klovsundhed for hundyr og tyre med en genomisk test. Klovsundhed er en ny egenskab, som kun har været registreret siden 2010, og der er derfor pt. kun et begrænset antal Holsteintyre, som har sikre avlsværdital for klovsundhed. Det betyder, at sikkerheden på de genomiske avlsværdital kun er lidt højere end den afstammingsværdi som tidligere indgik i NTM. Dette vil dog ændre sig på sigt, når flere tyre får sikre avlsværdital.

I praksis giver ændringen ikke væsentlige ændringer i NTM. Den

40 år i kvægavlens tjeneste

1. august 2012 blev starten på en ny periode for Torben Møller. Torben har valgt, at det var tiden til at slutte efter 40 års uafbrudt arbejde fordelt på områderne øst for Storebælt med kontor i Holbæk fra 1972 til 1976 og derefter i Thy med hovedsæde i Thisted 1977 – 1988.

Da Fællesledelsen af Kvægavls- og kontrolforeninger i Vestjylland afleverede Niels Bo til Landskonsulentjob for Holstein i 1988, valgte Torben at sige ja til sekretær-jobbet for Vestjyllands Fællesledelse, og arbejdet omfattede sekretærposten for kontrolforeningen, Kvægavlsforeningen Vestjyden, racebestyrelserne for Holstein og Rød Holstein samt avlsforeningerne for de to racer. Da Dansire blev dannet i 2003 trak Torben sig fra avlsarbejdet, for at der kunne blive plads til de yngre medarbejdere inden for avlsarbejdet i Dansire. Men Torben fortsatte som en meget værdsat kasserer for Vestjydens Holstein frem til foråret 2012.

Torben har været ansvarlig for dyreudstillingen på dyrskuerne i de områder, hvor han har arbejdet gennem de 40 år. Det er forøvrigt et job, som Torben stadig har stor indflydelse på ved dyrskuerne i Varde og Ribe. Vi har også oplevet at se Torben som dommer – hovedsageligt for Rødbroget Holstein – på mange dyrskuer rundt omkring i Danmark, også Landssskuet.

Fra 2003-2012 har arbejdet været som ansvarlig leder af RYK- Syd. Et arbejde i tråd med og fortsættelse af kontrolforeningsarbejdet i Vestjylland udført på Kvægbrugets Hus i Varde. Stabilitet og loyalitet har været nogle af nøgleordene for Torbens arbejde i gennem de 40 år. En stor viden og interesse for både rødbroget og sortbroget kvæg har været grundlæggende for de resultater, som Torben har opnået med sit arbejde. Dengang mange kvægavlsforeninger i Danmark købte tyre i Tyskland, havde Torben's indsigt i avlsarbejdet i Tyskland stor betydning

for, hvad der blev hentet hjem til Danmark.

Torben har også altid været meget vellidt ude blandt medlemmerne, og det er blevet til mange besøg på staldgangen igennem årene.

Vi er mange, som skylder Torben en stor tak for det gode arbejde og samarbejde igennem de mange år.

*Flemming Petersen /
Peder V. Laustsen*

Fortsat fra side 65

mest markante ændring er, at unge genomisk testede tyre har et officielt avlsværdital for klovsundhed.

Justering af udgangspunkt for beregning af genomiske avlsværdital

I august 2012 skete der også en mindre ændring af den metode der

anvendes til at beregne genomiske avlsværdital. Ændringen har kun en lille effekt og kun på unge tyres avlsværdital. Den største effekt ses for lemmer hos sønner efter tyrefædre som har få afprøvede nordiske sønner og mange udenlandske sønner og som har mange udenlandske sønner i forhold til danske

døtre. Samtidig skal sønnerne klare sig anderledes i Norden end i udlandet.

Det mest markante eksempel er sønner efter B Goldwyn, som falder i lemmer.